

EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta

JUHATUSE KINNITUS 31. DETSEMBRIL 2015 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus deklareerib oma vastutust Eesti Panga 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta aruande koostamise eest.

Eesti Panga aastaaruanne on koostatud Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) ja Euroopa Keskpanga (EKP) põhikirja artikli 26.4 alusel kehtestatud eeskirjade kohaselt²⁶. Osades, mida EKP suunised ei reguleeri, on lähtutud Eesti hea raamatupidamistava nõuetest. Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Panga vara, kohustusi, kapitali ning majandustegevuse tulemust.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eelmises lõigus kirjeldatud nõuete kohaselt eeldab juhatuse hinnanguid, mis mõjutavad Eesti Panga varasid ja kohustusi aruande kuupäeva seisuga ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad kättesaadaval infol Eesti Panga seisundi ning kavatsuste ja riskide kohta raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Raamatupidamise aastaaruandes kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda juhatuse antud hinnangutest.

Raamatupidamise aastaaruandele on 14. märtsil 2016 alla kirjutanud kõik sellel päeval juhatusse kuulunud liikmed.

Ardo Hansson Eesti Panga president,
juhatuse esimees

Ülo Kaasik Eesti Panga asepresident,
juhatuse liige

Madis Müller Eesti Panga asepresident,
juhatuse liige

26 EKP 11. novembri 2010. aasta suunis (EKP/2010/20) raamatupidamise ja finantsaruandluse õigusraamistiku kohta Euroopa Keskpankade Süsteemis (uuesti sõnastatud); EKP 21. detsembri 2011. aasta suunis (EKP/2011/27), EKP 10. detsembri 2012. aasta suunis (EKP/2012/29), EKP 15. detsembri 2014. aasta suunis (EKP/2014/54) ja EKP 2. juuli 2015. aasta suunis (EKP/2015/24), millega muudetakse suunist EKP/2010/20 raamatupidamise ja finantsaruandluse õigusraamistiku kohta Euroopa Keskpankade Süsteemis.

BILANSS SEISUGA 31. DETSEMBER 2015 JA 2014
tuhat eurot

	Kirje	31.12.2015	31.12.2014
VARAD			
Kuld ja nõuded kullas	1	8 029	8 149
Nõuded välisvääringus euroalaväliste residentide vastu		371 690	352 119
Nõuded Rahvusvahelise Valuutafondi vastu	2	97 051	90 892
Pankade saldod, väärtpaberiinvesteeringud ja muud välisvarad	3	274 639	261 227
Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu	4	83 391	64 157
Nõuded eurodes euroalaväliste residentide vastu	5	1 451	304
Rahapoliitiliste operatsioonidega seotud laenud eurodes euroala krediidiasutustele	6	75 000	52 000
Muud nõuded eurodes euroala krediidiasutuste vastu	7	2 203	1 888
Euroala residentide väärtpaberid eurodes		1 495 315	445 446
Rahapoliitika eesmärgil hoitavad väärtpaberid	8	1 384 577	243 866
Muud väärtpaberid	9	110 738	201 580
Eurosüsteemisesed nõuded		4 646 766	5 060 418
Kapitaliosalus Euroopa Keskpangas	10	88 853	88 853
Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed nõuded	11	111 730	111 730
Netonõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis	12	1 671 822	1 654 500
Muud eurosüsteemisesed nõuded (neto)	13	2 774 361	3 205 335
Muud varad		53 813	45 883
Materiaalne põhivara	14	18 097	19 309
Muud finantsvarad	15	234	217
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	16	613	1 836
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	17	20 256	10 984
Mitmesugused muud varad	18	14 613	13 537
VARAD KOKKU		6 737 658	6 030 364

Selgitused lk 44–71 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

tuhat eurot

	Kirje	31.12.2015	31.12.2014
KOHUSTUSED			
Ringluses olevad pangatähed	19	2 730 241	2 576 924
Rahapoliitiliste operatsioonidega seotud kohustused eurodes euroala krediitiasutuste vastu		3 331 414	2 799 868
Arvelduskontod (sh kohustusliku reservi katmiseks)	20	3 331 414	1 549 868
Hoiustamise püsivõimalus	21	0	1 250 000
Kohustused eurodes teiste euroala residentide vastu	22	11 954	8 649
Kohustused eurodes euroalaväliste residentide vastu	23	20	2
Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute (SDR) vastaskirje	24	78 869	73 887
Muud kohustused		100 238	103 302
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	16	7 470	11 604
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	25	3 757	3 669
Mitmesugused muud kohustused	26	89 011	88 029
Eraldised	27	30 000	26 000
Ümberhindluskontod	28	10 500	23 157
Kapital ja reservid	29	414 314	401 529
Kapital		200 000	190 429
Reservid		214 314	211 100
Aruandeaasta kasum		30 108	17 046
KOHUSTUSED KOKKU		6 737 658	6 030 364

Selgitused lk 44–71 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

2015. JA 2014. AASTA TULUDE-KULUDE ARUANNE

tuhat eurot

	Kirje	2015	2014
Intressitulu		49 844	39 224
Intressikulu		-34 978	-20 626
Puhas intressitulu	30	14 866	18 598
Realiseeritud kasum finantstehingutest		24 546	7 365
Finantsvarade allahindlused		-3 362	-433
Eraldised valuutakursi-, intressimäära- ja krediidi riski katmiseks	27	-4 000	-7 700
Finantstehingute, allahindluste ja riskieraldiste puhastulem	31	17 184	-768
Tulu tehingutasudest ja muudest tasudest		117	170
Kulu tehingutasudest ja muudest tasudest		-125	-99
Puhastulu tehingutasudest ja muudest tasudest	32	-8	71
Tulu aktsiatelt ja osalustelt	33	2 852	3 326
Rahatulu puhastulem	34	11 183	11 991
Muud tulud	35	1 055	1 096
Muud kulud	36	0	-209
Muud tulud ja kulud		1 055	887
Puhastulu kokku		47 132	34 105
Personalikulud	37	-8 635	-8 405
Halduskulud	38	-4 886	-4 862
Materiaalse põhivara kulum	14	-2 069	-2 056
Pangatähtede tootmise teenused	39	-518	-1 297
Muud põhitegevuskulud	40	-916	-439
Põhitegevuskulud		-17 024	-17 059
Aruandeaasta kasum		30 108	17 046

Selgitused lk 44–71 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldpõhimõtted

Eesti Panga (edaspidi „pank“) aastaaruanne on koostatud Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 26.4 alusel kehtestatud eeskirjade kohaselt²⁷. Osades, mida EKP suunised ei reguleeri, on lähtutud Eesti hea raamatupidamistava nõuetest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eeldab juhatuselt hinnanguid Eesti Panga varasid ja kohustusi ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid mõjutavate asjaolude kohta bilansikuupäeva seisuga. Need hinnangud põhinevad raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga kättesaadaval teabel Eesti Panga seisundi ning kavatsuste ja riskide kohta.

Eesti Pank ei koosta rahavoogude aruannet, kuna Eesti Panga kui keskpanga rolli arvestades ei pakuks rahavoogude aruande avaldamine finantsaruande lugejatele olulist asjakohast teavet.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui puudub viide mõnele teisele ühikule.

Bilansikirjed on rühmitatud selliselt, et oleks tagatud bilansikirjete jaotus residentsuse (euroala, mitte-euroala) ja valuuta (euro, muud valuutad) järgi. Eraldi ridadel tuuakse välja rahapoliitikaga seotud nõuded ja kohustused.

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuses nende toimumishetkel, välja arvatud juhtudel, mida on lähemalt selgitatud järgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Varad ja kohustused

Varad ja kohustused kajastatakse bilansis, kui on tõenäoline, et pank saab varast või kohustusest tulevikus majanduslikku kasu või kahju; peaaegu kõik varade ja kohustustega seotud riskid ning õigused on üle võetud; vara või kohustuse väärtust ja sellest tekkivat tulu või kulu saab usaldusväärselt mõõta.

Finantsvarad ja kohustused

Finantsvarad hõlmavad raha, lepingulist õigust saada teiselt poolelt raha või muud finantsvara, ja lepingulist õigust vahetada teise poolega finantsvara eelduslikult kasulikel tingimustel. Finantskohustused hõlmavad lepingulist kohustust tasuda teisele poolele raha või muu finantsvaraga või vahetada teise poolega finantsvara eelduslikult kahjulikel tingimustel.

27 EKP 11. novembri 2010. aasta suunis (EKP/2010/20) raamatupidamise ja finantsaruandluse õigusraamistiku kohta Euroopa Keskpankade Süsteemis (uuesti sõnastatud); EKP 21. detsembri 2011. aasta suunis (EKP/2011/27), EKP 10. detsembri 2012. aasta suunis (EKP/2012/29), EKP 15. detsembri 2014. aasta suunis (EKP/2014/54) ja EKP 2. juuli 2015. aasta suunis (EKP/2015/24), millega muudetakse suunist EKP/2010/20 raamatupidamise ja finantsaruandluse õigusraamistiku kohta Euroopa Keskpankade Süsteemis.

Finantsvara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis on selle finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Finantskohustus võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis on selle eest saadud tasu õiglane väärtus. Finantsvara ja kohustust arvestatakse edaspidi selle tüübist tulenevalt turuväärtuses, soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses. Turuväärtuse all mõistetakse summat, mille eest informeeritud, mitteseotud ning huvitatud pooled vahetavad varasid või arveldavad kohustusi. Turuväärtuses kajastatavat finantsvara hinnatakse ümber igal bilansipäeval.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatav finantsvara hinnatakse alla, kui on tõenäoline, et selle kaetav väärtus on väiksem bilansilisest väärtusest. Olulise finantsvara väärtuse langust hinnatakse iga objekti puhul eraldi. Väärtuse langust hinnatakse kogumina niisuguse finantsvara puhul, mis ei ole individuaalselt oluline ja mille korral ei ole otseselt teada, et selle väärtus on langenud. Finantsvara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi tulude-kulude aruandes kuluna.

Välisvääringus toimunud tehingute kajastamine

Välisvääringus nomineeritud finantsinstrumentidega tehtud tehingud (v.a väärtpaberitehingud) kajastatakse tehingupäeval bilansivälistel kontodel. Arvelduspäeval pööratakse bilansivälised kanded ümber ja tehingud kajastatakse bilansis. Välisvaluuta ost ja müük mõjutavad välisvaluuta netopositsiooni tehingupäeval ning realiseeritud müügitulem arvutatakse samuti tehingupäeval. Välisvääringus nomineeritud finantsinstrumentidelt kogunenud intress ning üle- või alakurs arvutatakse ja kirjendatakse iga päev. Need summad mõjutavad iga päev ka välisvaluuta positsiooni.

Välisvääringus nomineeritud varad ja kohustused konverteeritakse eurodeks bilansipäeval kehtiva Euroopa Keskpanga vahetuskursi alusel. Tulud ja kulud konverteeritakse tehingu kajastamise päeval kehtiva Euroopa Keskpanga vahetuskursi alusel. Bilansiliste ja bilansiväliste instrumentide ning välisvaluutavarade ja -kohustuste ümberhindlus toimub vääringute kaupa.

Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) arvestusühik (SDR) määratakse valuutakorvi alusel. Eesti Pangale kuuluvate IMFi arvestusühikute ümberhindamiseks arvutati SDRi väärtus nelja vääringu (USA dollar, euro, Jaapani jeen ja Suurbritannia nael) vahetuskursside kaalutud summana eurosse seisuga 31. detsember 2015.

2015. ja 2014. aasta 31. detsembril kasutati järgmisi valuutakursse:

	31.12.2015	31.12.2014
USD	1,0887	1,2141
GBP	0,73395	0,7789
JPY	131,07	145,23
SDR	0,78567	0,8386

Kuld

Kulla väärtust hinnatakse aasta lõpu turuhinna alusel, eristamata hinna ja valuuta ümberhindluse erinevusi. 31. detsembril 2015 lõppenud aastal hinnati kulla väärtust sama aasta 31. detsembril kehtinud euro ja USA dollari vahetuskursi põhjal arvatud kullaunsi eurohinna alusel.

Väärtpaberid

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavaid väärtpabereid kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses, mida väärtuse langusel korrigeeritakse olenemata sellest, kas neid hoitakse tähtajani või mitte.

Muud väärtpaberid

Turukõlblikke väärtpabereid (v.a rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid) ja muid samalaadseid varasid hinnatakse konkreetsete väärtpaberite kaupa bilansipäeval kehtinud keskmiste turuhindade või asjakohase tulukõvera alusel. 31. detsembril 2015 lõppenud aasta puhul kasutati sama aasta 31. detsembril kehtinud keskmisi turuhindu.

Tulude kajastamine

Tulud ja kulud on kajastatud tulude-kulude aruandes arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest. Välisvaluuta, kulla ja väärtpaberite müügist saadud realiseeritud kasum ja kahjum kajastuvad tulude-kulude aruandes. Need arvutatakse vastava vara keskmise hinna alusel.

Realiseerimata kasumit ei kajastata tulude-kulude aruandes, vaid bilansis real „Ümberhindluskontod“.

Realiseerimata kahjum kajastatakse aasta lõpu seisuga tulude-kulude aruandes real „Finantsvarade allahindlused“, kui see ületab asjaomasel ümberhindluskontol kajastatud eelnevate perioodide ümberhindluskasumit. Ühe valuuta-, väärtpaberi- ja kullapositsiooni realiseerimata kahjumit ei tasaarvestata teise valuuta-, väärtpaberi- ega kullapositsiooni realiseerimata kasumiga. Kui mis tahes valuuta-, väärtpaberi- või kullapositsiooni puhul tuvastatakse aasta lõpus realiseerimata kahjum, vähendatakse selle keskmist hinda, et see vastaks aasta lõpu vahetuskursile või turuhinnale.

Ostetud väärtpaberite üle- ja alakursid kajastatakse osana intressitulust ning amortiseeritakse igapäevaselt väärtpaberi eluea lõpuni.

Pöördtehingud

Repotehingud ehk väärtpaberite müügi- ja tagasiostutehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel võetud laenuna, st väärtpaberid kajastatakse bilansis varana ning tagasiostusumma kohustusena.

Pöördrepotehingud ehk väärtpaberite ostu- ja tagasimüügittehingud on kajastatud väärtpaberite tagatisel antud laenuna. Pöördrepotehingute tagatiseks olevaid väärtpabereid ei kajastata panga bilansis.

Investeeringud aktsiatesse

Investeeringud aktsiatesse on kajastatud turuväärtuses, kui seda saab usaldusväärselt hinnata. Aktsiate turuväärtust ei saa usaldusväärselt hinnata, kui aktsiatega aktiivselt ei kaubelda ning puuduvad nende väärtuse usaldusväärse hindamise alternatiivsed meetodid. Kõnealusel juhul kajastatakse aktsiad soetusmaksumuses, mida väärtuse langusel korrigeeritakse. Aktsiate müügitulu ja -kulu on kirjendatud tulude-kulude aruandes pärast seda, kui kõik müügingimused on täidetud. Dividenditulu on kajastatud perioodi tuluna.

Põhivara

Põhivaraks peetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 3200 eurost. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekutest. Põhivarana on bilansis kajastatud maa, hooned, hoonete tehnosüsteemid, infotehnoloogia riistvara, tarkvara ja muu pikaajalise kasutuseaga vara. Samuti kajastatakse põhivara hulgas ettemaksed põhivara eest.

Maa ja kunsti- ning kultuurivara soetusmaksumust ei amortiseerita. Lähtudes varade eeldatavast kasutuseast, arvestatakse ülejäänud põhivaralt kulumit lineaarsel meetodil allpool esitatud kulumimäärade kohaselt.

	2015
Hooned ja ehitised	3%
Hoonete tehnosüsteemid	10%
Riistvara	20%
Tarkvara, mootorsõidukid	15–50%
Muu põhivara	7–20%

Tarkvara kulumimäärade eristamise vajadus tuleneb kõrge soetusmaksumuse ja erineva kasuliku tööeaga rakendustarkvara kasutuselevõtust.

Hilisemad väljaminekud materiaalse põhivara objektile kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et pank saab tulevikus varaobjektiga seotud majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Jooksvad hooldus- ja remonditööd kajastatakse perioodikuluna.

Eraldised valuutakursi-, intressimäära-, krediidi- ja kullahinna riski katmiseks

Keskpanga tegevuse olemust arvestades võib pank moodustada bilansis eraldise valuutakursi-, intressimäära-, krediidi- ja kullahinnariski katmiseks. Panga juhatus otsustab eraldise suuruse ja kasutamise panga riskipositsiooni põhjendatud hinnangu alusel.

Finantsinspeksiooniga seotud nõuded ja kohustused

Eesti Panga bilansis on nõue Finantsinspeksiooni vastu seoses Eesti Panga osutatud teenustega ja käibevara hankimisega ning kohustus seoses Finantsinspeksiooni arvelduskontoga Eesti Pangas.

Bilansivälised instrumendid

Välisvaluutainstrumendid, st välisvaluuta forvardtehingud, valuutavahetustehingute forvardosad ja muud välisvaluutainstrumendid, mis hõlmavad ühe valuuta vahetamist teise vastu tulevasel kuupäeval, arvatakse kursivahest tuleneva kasumi ja kahjumi arvutamisel välisvaluuta netopositsiooni hulka.

Intressimäära instrumendid hinnatakse ümber konkreetsete instrumentide põhiselt. Intressimäära futuurlepingute marginaalide igapäevased muutused kajastatakse tulude-kulude aruandes. Optsioontehinguid ja intressimäära vahetuslepinguid hinnatakse üldtunnustatud meetodite kohaselt, kasutades kättesaadavaid turuhindu ja -kursse ning diskontotegeureid alates arvelduspäevast kuni hindamispäevani.

Tingimuslikud kohustused

Tingimuslike kohustustena avalikustatakse aastaaruande lisades lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on panga juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Varade ja kohustuste positsioone korrigeeritakse sündmuste korral, mis ilmned bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega ja/või mõjutavad oluliselt varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval. Olulised bilansipäevajärgsed sündmused, mis ei mõjuta varade ega kohustuste olukorda bilansipäeval, avaldatakse lisas.

Ringluses olevad pangatähed

Europangatähti lasevad ringlusse Euroopa Keskpank ja euroala riikide keskpangad, kes koos moodustavad eurosüsteemi.²⁸ Ringluses olevate europangatähtede koguväärtus jaotatakse eurosüsteemi riikide keskpankade vahel iga kuu viimasel tööpäeval vastavalt pangatähtede jaotamise alusele.²⁹

Euroopa Kesk pangale jaotatud osa ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest on 8%. Ülejäänud 92% on jaotatud eurosüsteemi riikide keskpankadele vastavalt nende kapitaliosalusele Euroopa Keskpangas. Eesti Panga osa eurosüsteemi riikide keskpankadele jaotatud pangatähtede koguväärtusest on avaldatud bilansi kohustuste poolel kirjel „Ringluses olevad pangatähed”.

Pangatähtede jaotamise aluse kohaselt eurosüsteemi riikide keskpankadele jaotatud europangatähtede väärtuse ja keskpankade tegelikult ringlusse lastud europangatähtede väärtuse erinevust kajastatakse eurosüsteemisest saldodena. Need intressi kandvad nõuded või kohustused³⁰ avaldatakse allkirjel „Eurosüsteemisest saldod: netonõuded/netokohustused seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt teema „Eurosüsteemisest saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

28 EKP 13. detsembri 2010. aasta otsus (EKP/2010/29) europangatähtede emiteerimise kohta (uuesti sõnastatud), ELT L 35, 9.2.2011, lk 26.

29 Pangatähtede jaotamise alus – protsentuaalne väärtus, mis tuleneb EKP osa arvessevõtmisest europangatähtede koguväljalaskes ja kapitali märkimise aluse kohaldamisest riikide keskpankade osale selles kogusummas.

30 EKP 25. novembri 2010. aasta otsus (EKP/2010/23) eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpankade emissioonitulu jaotuse kohta (uuesti sõnastatud), ELT L 35, 9.2.2011, lk 17.

Eurosüsteemis europangatähtede jaotamisest tulenevaid eurosüsteemiseseid saldosisid korrigeeritakse eurosularahale ülemineku aasta³¹ ja sellele järgneva viie aasta jooksul, et vältida suuri muutusi riikide keskpankade tuludes eelnevate aastatega võrreldes. Korrigeerimisel võetakse arvesse erinevust vaatlusalusel perioodil³² eurosüsteemi riikide keskpankade ringluses lastud pangatähtede keskmise väärtuse ja nende pangatähtede keskmise väärtuse vahel, mis neile sel perioodil EKP kapitali märkimise aluse järgi oleks jaotatud. Korrigeerimisi vähendatakse aasta-aastalt kuni eurosularaha kasutuselevõtule järgnenud kuuenda aasta esimese päevani, kui tulu pangatähtedelt jaotatakse täielikult võrdeliselt eurosüsteemi riikide keskpankade EKP kapitali sisse makstud osadega. Nendelt saldodelt saadav intressitulu ja -kulu tasaarveldatakse EKP kaudu ja avaldatakse kirjel „Puhas intressitulu”.

Euroopa Keskpanga kasumi vahejaotus

Euroopa Keskpanga nõukogu otsuse kohaselt tuleb EKP emissioonitulu, mis tekib 8% europangatähtede jaotamisest EKP-le, ja EKP tulu, mis tekib väärtpaberituruprogrammi, kaetud võlakirjade kolmanda ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames ostetud väärtpaberitelt, täies ulatuses jaotada eurosüsteemi riikide keskpankadele samal majandusaastal, kui see tekib. Kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti, jaotab EKP selle tulu järgneva aasta jaanuaris kasumi vahejaotuse käigus.³³ Jaotatakse kogu tulu, välja arvatud juhul, kui EKP aasta puhaskasum on väiksem kui ringluses olevatelt europangatähtedelt ja ülalmainitud programmide raames ostetud väärtpaberitelt saadud tulu. Jaotatavat tulu võidakse vähendada juhul, kui EKP nõukogu teeb otsuse eraldise moodustamiseks, et katta valuutakursi-, intressimäära-, krediidi- ja kullahinna riske. EKP nõukogu võib ka otsustada, et kulud, mida EKP on kandnud seoses europangatähtede emiteerimise ja käitlemisega, kaetakse ringluses olevatelt europangatähtedelt saadud tulust.

Eurosüsteemi riikide keskpankadele jaotatud tulu avaldatakse tulude-kulude aruandes kirjel „Tulu aktsia-telt ja osalustelt”.

Eurosüsteemisesed saldod

Eurosüsteemisesed nõuded, mis tulenevad Eesti Panga kapitaliosalusest Euroopa Keskpangas, esitatakse kirjel „Kapitaliosalus Euroopa Keskpangas”.

Eurosüsteemisesed saldod, mis tulenevad eurosüsteemiga liituvate riikide EKP-le üle kantud välisvaluutareservidest, nomineeritakse eurodes ja esitatakse kirjel „Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed nõuded”.

Eurosüsteemis europangatähtede jaotamisest tulenevad eurosüsteemisesed saldod esitatakse ühtse netovara või -kohustusena kirjel „Netonõuded/netokohustused seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

31 Eurosularahale ülemineku aasta on aasta, kui europangatähed saavad liikmesriigis seaduslikuks maksevahendiks.

32 Vaatlusperiood on 24 kuu pikkune ajavahemik, mis algab 30 kuud enne päeva, kui europangatähed saavad vaadeldavas liikmesriigis seaduslikuks maksevahendiks. Eesti Panga puhul oli see periood juuli 2008 kuni juuni 2010.

33 EKP 15. detsembri 2014. aasta otsus (EL) 2015/298 (EKP/2014/57) Euroopa Keskpanga tulu vahepealse jaotamise kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 53, 25.2.2015, lk 24).

Eurosüsteemisesed saldod tulenevad valdavalt Euroopa Liidus tehtavatest piiriülestest maksetest, mis arveldatakse keskpanga rahas eurodes. Enamasti algatavad neid tehinguid erasektori üksused (st krediidasutused, ettevõtted ja üksikisikud). Tehingud töödeldakse TARGET2³⁴ kaudu ja nende põhjal tekivad vastastikku saldod Euroopa Liidu keskpankade TARGET2 kontodel. Saldod tasaarveldatakse ja suunatakse iga päev EKP-le, mille tulemusena jääb iga liikmesriigi keskpangale üksainus netopositsioon EKP suhtes. Euroala riikide keskpankade eurosüsteemisesed nõuete ja kohustuste positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende osalusest TARGET2s, ning muud eurosüsteemisesed positsioonid eurodes (nt kasumi vahejaotus keskpankadele, rahatulu jaotamine) esitatakse bilansis ühtse varade või kohustuste netopositsioonina kirjetel „Muud eurosüsteemisesed nõuded (neto)” või „Muud eurosüsteemisesed kohustused (neto)”.

34 Üleeuroopaline automatiseeritud reaajaline brutoarvelduste kiirülekandesüsteem

BILANSI LISA

KIRJE 1 – KULD JA NÕUDED KULLAS

Eesti Panga kullareservide väärtuse muutusest annab ülevaate alljärgnev tabel.

	31.12.2015	31.12.2014
Kuld (untsi)	8 250,171	8 250,171
Unsi turuhind (eurot)	973,225	987,769
Ümberhindlus (tuhat eurot)	842	961
Turuväärtus (tuhat eurot)	8 029	8 149

KIRJE 2 – NÕUDED RAHVUSVAHELISE VALUUTAFONDI VASTU

Nõuded Rahvusvahelise Valuutafondi vastu sisaldavad IMFi arvestusühiku (SDR) kontot IMFis ja reservpositsiooni IMFis.

	31.12.2015	31.12.2014
SDRi konto IMFis	78 976	73 982
Reservpositsioon IMFis	18 075	16 910
Osalus IMFis	119 518	112 039
IMFi konto nr 1	-101 443	-95 129
Kokku	97 051	90 892

tuhat eurot

SDRi konto Rahvusvahelises Valuutafondis

IMFi igale liikmesriigile avatakse SDRi konto, mida kasutatakse laenuhingute ja mitmesuguste muude operatsioonide korral. SDRi kontol kajastatakse IMFi liikmesriikidele välisreservide toetuseks ja ülemaailmse likviidsuse suurendamiseks jagatud SDRid (vt kirje 24 „Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute (SDR) vastaskirje“).

Reservpositsioon Rahvusvahelises Valuutafondis

Eesti Pank esindab Eesti Vabariiki Rahvusvahelises Valuutafondis. IMFi igale liikmesriigile on kehtestatud kvoot, mis määrab tema osaluse (liikmemaksu) suuruse ja hääleõiguse IMFis. Rahvusvahelise Valuutafondi liikmeks olek on kajastatud varades ja võrdub liikmesriigi kvoodiga. Eesti Vabariigi kvoot Rahvusvahelises Valuutafondis oli 2015. aasta lõpul 93,9 miljonit SDRi.

Reservpositsiooni IMFis moodustab kvoodi ja IMFi konto nr 1 netosumma. Reservpositsiooni kasvu põhjus 2015. aastal oli SDR kursi muutus. Reservpositsiooni suurust mõjutab Eesti Vabariigi osalemine IMFi finantstehingute plaanis (FTP) summas 7 miljonit SDRi. Eesti osaleb IMFi finantstehingute plaanis alates 2012. aastast.

KIRJE 3 - PANKADE SALDOD, VÄÄRTPABERIINVESTEERINGUD JA MUUD VÄLISVARAD

Kirjel 3 kajastatakse pangakontode jäägid välisvääringus euroalavälistes krediidasutustes ja Ameerika Ühendriikide, Austraalia, Kanada dollarites ning Suurbritannia naelades nomineeritud investeeringud euroalaväliste residentide väärtpaberitesse. Eesti Panga välisvaluutareservid olid paigutatud peamiselt Ameerika Ühendriikide, Austraalia, Kanada ja Suurbritannia valitsuste väärtpaberitesse.

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Väärtpaberid	263 137	248 990
Tähtajalised hoised	10 655	11 284
Arvelduskontod	847	953
Kokku	274 639	261 227

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
USD	151 959	161 107
AUD	50 304	49 132
CAD	47 562	50 834
GBP	24 773	18
JPY	33	82
NZD	3	9
CHF	2	19
DKK	2	2
SEK	1	23
NOK	0	1
Kokku	274 639	261 227

KIRJE 4 - NÕUDED VÄLISVÄÄRINGUS EUROALA RESIDENTIDE VASTU

Kirjel 4 kajastatakse pangakontode jäägid välisvääringus euroala krediidasutustes ja USA dollarites nomineeritud tähtajalised hoised ning investeeringud euroala residentide aktsiatesse.

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Aktsiad	73 175	56 780
Tähtajalised hoised	5 686	0
Arvelduskontod	4 530	7 377
Kokku	83 391	64 157

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
USD	82 498	61 414
CAD	308	-586
GBP	307	2 630
AUD	220	87
SEK	62	698
CHF	9	9
NZD	4	29
NOK	0	30
JPY	-17	-154
Kokku	83 391	64 157

KIRJE 5 - NÕUDED EURODES EUROALAVÄLISTE RESIDENTIDE VASTU

Kirjel 5 kajastatakse pangakontode jäägid eurodes euroalavälistes krediidasutustes ja eurodes nomineeritud investeringud euroalaväliste residentide väärtpaperitesse.

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Väärtpaperid	1 315	0
Arvelduskontod	136	304
Kokku	1 451	304

KIRJE 6 - RAHAPOLIITILISTE OPERATSIOONIDEGA SEOTUD LAENUD EURODES EUROALA KREDIIDIASUTUSTELE

Eurosüsteemi omanduses on kokku 558 989 miljoni euro väärtuses rahapoliitilisi nõudeid, millest Eesti Panga bilansis on 75 miljoni euro väärtuses (2014. aastal 52 miljoni euro väärtuses) pikemaajalisi refinantseerimistehinguid tähtaegadega 36 kuni 48 kuud. Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 32.4 peavad eurosüsteemi riikide keskpangad rahapoliitiliste operatsioonidega seotud realiseeruvaid riske täies ulatuses jagama võrdeliselt EKP kapitali sissemakstud osadega. Eesti Panga osatähtsus EKP sissemakstud kapitalis on alates 1. jaanuarist 2015 0,27390%.

Kahjum võib tekkida vaid siis, kui vastaspool jääb maksejõuetuks ja kui vastaspoole tagatise realiseerimisest saadud vahendid on ebapiisavad. EKP nõukogu on välistanud riskide jagamise, kui tegu on tagatiseaga, mida riikide keskpangad võivad aktsepteerida omal vastutusel.

KIRJE 7 - MUUD NÕUDED EURODES EUROALA KREDIIDIASUTUSTE VASTU

Kirjel 7 kajastatakse pangakontode jäägid eurodes euroala krediidasutustes.

KIRJE 8 – RAHAPOLIITIKA EESMÄRGIL HOITAVAD VÄÄRTPABERID

Kirjel 8 kajastatakse väärtpaberid, mis Eesti Pank on omandanud kaetud (tagatud) võlakirjade teise ostukava raames³⁵, väärtpaberituruprogrammi raames³⁶ ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames³⁷.

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Avaliku sektori väärtpaberite ostukava	1 228 386	0
Väärtpaberituruprogramm	142 716	216 261
Kaetud võlakirjade teine ostukava	13 475	27 605
Kokku	1 384 577	243 866

2010. aasta mais alguse saanud väärtpaberituruprogrammi raames said EKP ja riikide keskpangad osta euroala avaliku sektori ja erasektori võlakirju, et leevendada häireid euroala võlakirjaturgude teatavates segmentides ning taastada rahapoliitika ülekandemehhanismi nõuetekohane toimimine. 2012. aasta septembris otsustas EKP nõukogu väärtpaberituruprogrammi lõpetada.³⁸

2011. aasta oktoobris käivitatud kaetud võlakirjade teise ostukava raames ostsid EKP ja riikide keskpangad euroalal emiteeritud ja eurodes nomineeritud kaetud võlakirju, et leevendada krediidiasutuste ja ettevõtete rahastamistingimusi ning ärgitada krediidiasutusi säilitama ja laiendama klientidele laenamist. Kaetud võlakirjade teine ostukava lõpetati 31. oktoobril 2012.

2014. aastal vähenes nimetatud kirjete väärtus seoses väärtpaberite lunastamisega.

2. oktoobril 2014 tegi EKP nõukogu teatavaks kaetud võlakirjade kolmanda ostukava tehnilised üksikasjad, mille raames EKP ja riikide keskpangad hakkasid ostma eurodes nomineeritud kaetud võlakirju, et leevendada krediidiasutuste rahastamistingimusi. Programm vältab vähemalt kaks aastat.

2014. aasta oktoobris alguse saanud varaga tagatud väärtpaberite ostukava raames³⁹ võib eurosüsteem euroala majandusele krediidid pakkumise toetamiseks osta nii esmaselt kui ka teiseselt turult kõrgema ja garanteeritud keskmise järgu nõudeõigusega varatagatise väärtpabereid (senior and guaranteed mezzanine tranches of asset-backed securities). Esmased ostud teeb Euroopa Keskpank. Programm vältab vähemalt kaks aastat.

22. jaanuaril 2015 otsustas EKP nõukogu alustada varaostudega avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames, et parandada ettevõtete ja majapidamiste rahastamise võimalusi, ergutada investeeeringuid ja

35 EKP 2. juuli 2009. aasta otsus (EKP/2009/16) tagatud võlakirjade ostu kava rakendamise kohta (ELT L 175, 4.7.2009, lk 18), EKP 3. novembri 2011. aasta otsus (EKP/2011/17) teise tagatud võlakirjade ostu kava rakendamise kohta (ELT L 297, 16.11.2011, lk 70), EKP 15. oktoobri 2014. aasta otsus (EKP/2014/40) tagatud võlakirjade kolmanda ostukava rakendamise kohta (ELT L 335, 22.11.2014, lk 22).

36 EKP 14. mai 2010. aasta otsus (EKP/2010/5) väärtpaberituruprogrammi loomise kohta (ELT L 124, 20.5.2010, lk 8).

37 EKP 4. märtsi 2015. aasta otsus (EKP/2015/10) avaliku sektori väärtpaberite järelturult ostmise kava kohta (ELT L 121, 14.5.2015, lk 8).

38 Vt EKP 6. septembri 2012. aasta ingliskeelne pressiteade rahapoliitiliste otsetehingute tehniliste üksikasjade kohta.

39 EKP 19. novembri 2014. aasta otsus (EKP/2014/45) varaga tagatud väärtpaberite ostukava rakendamise kohta (ELT L 1, 6.1.2015, lk 4).

tarbimist euroalal ning lõppkokkuvõttes panustada sellesse, et hoida inflatsioon keskpika aja jooksul alla 2%, kuid selle lähedal. Ostetavate varade hulka kuuluvad euroala valitsuste ning Euroopa institutsioonide ja agentuuride võlakirjad. Euroopa Keskpanga nõukogu otsustas alustada 2015. aasta märtsist igakuiste varaostudega mahus keskmiselt kuni 60 miljardit eurot. 2015. aasta detsembris otsustati, et igakuiseid oste plaanitakse teha kuni 2017. aasta märtsi lõpuni. 3. juunil andis Euroopa Keskpanga nõukogu Eesti Pangale erandkorras loa osta varaostukava raames alates juunist asendusostudena võrguettevõtte Elering võlakirju. Euroopa Keskpanga nõukogu tegi erandi, kuna erinevalt teistest euroala riikide keskpankadest pole Eesti Pangal võimalik osta järelturult oma valitsuse võlakirju. 2015. aasta lõpul oli võrguettevõtte Elering võlakirjade maht Eesti Panga bilansis 47 080 974 eurot.

Euroopa Keskpanga nõukogu hindab regulaarselt nende programmide raames ostetud väärtpaberitega seotud finantsriske.

Eurosüsteemi riikide keskpankade omanduses olevate väärtpaberituruprogrammi raames ostetud võlakirjade kogusumma on 122 952 miljonit eurot, millest Eesti Panga bilansis on 143 miljonit eurot. Eurosüsteemi riikide keskpankade omanduses olevate kaetud võlakirjade kolmanda ostukava raames ostetud võlakirjade kogusumma on 143 340 miljonit eurot. Avaliku sektori väärtpaberite järelturult ostmise kava raames ostetud Euroopa institutsioonide võlakirjade kogusumma on 59 760 miljonit eurot, millest Eesti Panga bilansis on 1 181 miljonit eurot. Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 32.4 peavad eurosüsteemi riikide keskpangad väärtpaberituruprogrammi, kaetud võlakirjade kolmanda ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames (v.a valitsuste võlakirjad) hoitavate väärtpaberite realiseeruvaid riske täies ulatuses jagama võrdeliselt osadega, mis nad on sisse maksnud EKP kapitali.

Kõigi kuue ostukava raames ostetud väärtpaberid hinnatakse amortiseeritud soetusmaksumuses, väärtpaberite allahindlus tehakse väärtuse languse puhul (vt teema „Väärtpaberid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Iga-aastaselt vara väärtuse languse kontrollimisel võetakse aluseks hinnangulised tagasisaadavad summad aasta lõpu seisuga. Käesoleval aastal tuvastati kontrollimise käigus ainult üks väärtpaberituru programmiga seotud varade väärtuse langusnäitaja. EKP nõukogu leidis, et tuvastatud langusnäitaja ei too kaasa muutusi väärtpaberitega seotud tulevastes rahavoogudes. Seega ei tuvastatud 2015. aastal kõnealuste väärtpaberite väärtuse langust.

KIRJE 9 – MUUD VÄÄRTPABERID

Kirjel 9 kajastatakse eurodes nomineeritud investeringud euroala residentide väärtpaberitesse.

KIRJE 10 – KAPITALIOSALUS EUROOPA KESKPANGAS

Kirjel 10 kajastatakse Eesti Panga osalus Euroopa Keskpangas. Euroopa Keskpankade Süsteemi põhikirja artikli 28 järgi on EKPSi liikmesriikide keskpangad ainsad EKP kapitali märkijad. Märgitava kapitali arvutamise alus on kapitaliosaluse määr, mis on kehtestatud EKPSi põhikirja artikli 29 kohaselt; seda korrigeeritakse iga viie aasta järel.

Seoses Leedu liitumisega euroalaga 1. jaanuaril 2015 muutusid liikmesriikide keskpankade EKP märgitud kapitali osakaalud.

	Osakaalud kapitali märgimises alates 1.01.2015 %	Osakaalud kapitali märgimises seisuga 31.12.2014 %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	2,4778
Deutsche Bundesbank	17,9973	17,9973
Eesti Pank	0,1928	0,1928
Central Bank of Ireland	1,1607	1,1607
Bank of Greece	2,0332	2,0332
Banco de España	8,8409	8,8409
Banque de France	14,1792	14,1792
Banca d'Italia	12,3108	12,3108
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,1513
Latvijas Banka	0,2821	0,2821
Lietuvos Bankas	0,4132	-
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,2030
Central Bank of Malta	0,0648	0,0648
De Nederlandsche Bank	4,0035	4,0035
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	1,9631
Banco de Portugal	1,7434	1,7434
Banka Slovenije	0,3455	0,3455
Národná banka Slovenska	0,7725	0,7725
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	1,2564
Vahesumma – euroala riikide keskpangad	70,3915	69,9783
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,8590	0,8590
Česká národní banka	1,6075	1,6075
Danmarks Nationalbank	1,4873	1,4873
Hrvatska narodna banka	0,6023	0,6023
Lietuvos Bankas	-	0,4132
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	1,3798
Narodowy Bank Polski	5,1230	5,1230
Banca Națională a României	2,6024	2,6024
Sveriges Riksbank	2,2729	2,2729
Bank of England	13,6743	13,6743
Vahesumma – euroalaväliste liikmesriikide keskpangad	29,6085	30,0217
Kokku*	100,0000	100,0000

* Tabelis esitatud vahe- ja kogusummad ei pruugi ümardamise tõttu ühtida kõikide tabelis toodud arvude summaga.

Euroopa Liidu riikide keskpankade EKP kapitali sisse makstud osad on esitatud alljärgnevas tabelis.

	Märgitud kapital alates 1.01.2015 %	Sissemakstud kapital alates 1.01.2015 %	Märgitud kapital seisuga 31.12.2014 %	Sissemakstud kapital seisuga 31.12.2014 %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	268 222 025	268 222 025	268 222 025	268 222 025
Deutsche Bundesbank	1 948 208 997	1 948 208 997	1 948 208 997	1 948 208 997
Eesti Pank	20 870 614	20 870 614	20 870 614	20 870 614
Central Bank of Ireland	125 645 857	125 645 857	125 645 857	125 645 857
Bank of Greece	220 094 044	220 094 044	220 094 044	220 094 044
Banco de España	957 028 050	957 028 050	957 028 050	957 028 050
Banque de France	1 534 899 402	1 534 899 402	1 534 899 402	1 534 899 402
Banca d'Italia	1 332 644 970	1 332 644 970	1 332 644 970	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	16 378 236	16 378 236	16 378 236	16 378 236
Latvijas Banka	30 537 345	30 537 345	30 537 345	30 537 345
Lietuvos bankas	44 728 929	44 728 929	-	-
Banque centrale du Luxembourg	21 974 764	21 974 764	21 974 764	21 974 764
Central Bank of Malta	7 014 605	7 014 605	7 014 605	7 014 605
De Nederlandsche Bank	433 379 158	433 379 158	433 379 158	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	212 505 714	212 505 714	212 505 714	212 505 714
Banco de Portugal	188 723 173	188 723 173	188 723 173	188 723 173
Banka Slovenije	37 400 399	37 400 399	37 400 399	37 400 399
Národná banka Slovenska	83 623 180	83 623 180	83 623 180	83 623 180
Suomen Pankki – Finlands Bank	136 005 389	136 005 389	136 005 389	136 005 389
Vahesumma – euroala riikide keskpangad	7 619 884 851	7 619 884 851	7 575 155 922	7 575 155 922
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	92 986 811	3 487 005	92 986 811	3 487 005
Česká národní banka	174 011 989	6 525 450	174 011 989	6 525 450
Danmarks Nationalbank	161 000 330	6 037 512	161 000 330	6 037 512
Hrvatska narodna banka	65 199 018	2 444 963	65 199 018	2 444 963
Lietuvos bankas	-	-	44 728 929	1 677 335
Magyar Nemzeti Bank	149 363 448	5 601 129	149 363 448	5 601 129
Narodowy Bank Polski	554 565 112	20 796 192	554 565 112	20 796 192
Banca Națională a României	281 709 984	10 564 124	281 709 984	10 564 124
Sveriges Riksbank	246 041 586	9 226 559	246 041 586	9 226 559
Bank of England	1 480 243 942	55 509 148	1 480 243 942	55 509 148
Vahesumma – euroalaväliste liikmesriikide keskpangad	3 205 122 218	120 192 083	3 249 851 147	121 869 418
Kokku*	10 825 007 070	7 740 076 935	10 825 007 070	7 697 025 340

* Tabelis esitatud vahe- ja kogusummad ei pruugi ümardamise tõttu ühtida kõikide tabelis toodud arvude summaga.

Euroalaga liitumisel kohaldati Eesti Pangale EKPSi põhikirja artikli 48.2 sätet, mille järgi on keskpank kohustatud tasuma osa EKP reservidest, ümberhindluskontodest ning EKP riskieraldisest vastavalt oma kapitaliosalusele EKPs. Samuti kajastatakse sellel kirjel reservide, ümberhindluskontode ning EKP riskieraldise eest üle kantud summa 67 982 624 eurot.

KIRJE 11 – VÄLISVALUUTARESERVIDE ÜLEKANDMISEGA SAMAVÄÄRSSED NÕUDED

Kirjel 11 kajastatakse Eesti Panga nõuded, mis tulenevad eurosüsteemiga liitumisel EKP-le üle kantud välisvaluutareservidest. Kõnealune välisvaluutareserv koosnes 85% ulatuses Jaapani jeenidest ja 15% ulatuses kullast. Nõuded on nomineeritud eurodes nende ülekandmise ajal kindlaks määratud väärtuse alusel. Välisvaluutas üle kantud nõuetelt makstav intress arvutatakse iga päev eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmäära kohaselt, arvestamata kulda, millel intressi ei maksta.

KIRJE 12 – NETONÕUDED SEOSSES EUROPANGATÄHTEDE JAOTAMISEGA EUROSÜSTEEMIS

Kirje 12 hõlmab Eesti Panga nõudeid eurosüsteemi vastu seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis (vt teemad „Ringluses olevad pangatähed” ja „Eurosüsteemisesed saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).⁴⁰ Nõuetelt makstav intress arvutatakse iga päev eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmäära kohaselt.

KIRJE 13 – MUUD EUROSÜSTEEMISESED NÕUDED (NETO)

Kirjel 13 kajastatakse netonõuded, mis tulenevad TARGET2 konto saldost, eurosüsteemi riikide keskpankadelt kogutava ja neile jaotatava rahatulu vahest tulenevast nõudest ning EKP kasumi vahejaotuse nõudest.

	<i>tuhat eurot</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
TARGET2	2 760 954	3 191 028
Rahatulu ümberjaotamine	11 183	11 991
EKP kasumi vahejaotus	2 224	2 316
Kokku	2 774 361	3 205 335

TARGET2 saldole makstav intress arvutatakse iga päev eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmäära kohaselt. 2015. aasta lõpul oli TARGET2 saldo tavapärasest suurem, kuna pangad hoiustasid aasta lõpul arvelduskontodele oluliselt suuremaid summasid (vt kirje 20 „Arvelduskontod (sh kohustusliku reservi katmiseks)“).

Nõue EKP vastu seoses rahatulu ümberjaotamisega tuleneb eurosüsteemi riikide keskpankadelt kogutava ja neile jaotatava rahatulu vahest (vt tulude-kulude aruande lisa kirje 34 „Rahatulu puhastulem“).

Kirje hõlmab ka summasid, mida EKP peab euroala riikide keskpankadele maksma seoses kasumi vahejaotusega (vt „Euroopa Keskpanga kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Euroopa

40 Eurosüsteemi europangatähtedega seoses valitud arvestusmetoodika kohaselt jaotatakse EKP-le ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest iga kuu 8%. Ülejäänud 92% ringluses olevate europangatähtede väärtusest jaotatakse iga kuu riikide keskpankadele, kusjuures riikide keskpangad kajastavad bilansis oma europangatähtede osatähtsust EKP kapitali sisse makstud osa kohaselt. Eespool nimetatud arvestusmetoodika järgi riigi keskpangale jaotatud europangatähtede väärtuse ja ringlusse lastud europangatähtede erinevus kajastatakse kirjel „Eurosüsteemisesed netonõuded/netokohustused seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis”.

Keskpanga nõukogu otsuse kohaselt jaotas EKP oma 2015. aasta tulu 812 134 495 eurot euroala riikide keskpankade vahel (vt tulude-kulude aruande lisa kirje 33 „Tulu aktsiatelt ja osalustelt”).

KIRJE 14 – MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhat eurot

Soetusmaksumus	Hooned	Riistvara	Tarkvara	Inventar	Mootor-sõidukid	Kokku
Jääk 2014. aasta lõpul	27 466	3 533	3 588	5 723	21	40 331
Soetatud	292	159	407	69	10	937
Maha kantud, müüdüd	0	-109	-382	-94	0	-585
Jääk 2015. aasta lõpul	27 758	3 583	3 613	5 698	31	40 683
Akumuleeritud kulum						
Jääk 2014. aasta lõpul	11 610	2 750	3 108	4 540	5	22 013
Arvestatud	1 004	287	289	482	6	2 068
Vähendatud	0	-109	-382	-94	0	-585
Jääk 2015. aasta lõpul	12 614	2 928	3 015	4 928	11	23 496
Jääkväärtus						
Jääk 2014. aasta lõpul	15 856	783	480	1 183	16	18 318
Jääk 2015. aasta lõpul	15 144	655	598	770	20	17 187
Ettemaksud põhivara eest						
Jääk 2014. aasta lõpul	0	18	973	0	0	991
Jääk 2015. aasta lõpul	0	0	910	0	0	910
Kokku põhivara						
Jääk 2014. aasta lõpul	15 856	801	1 453	1 183	16	19 309
Jääk 2015. aasta lõpul	15 144	655	1 508	770	20	18 097

Põhivara soetati 2015. aastal 0,94 miljoni euro eest (2014. aastal 1,04 miljoni euro eest). Hoonete hange-test moodustasid peamise osa hoonete renoveerimistööd. Mootorsõidukite hankes on kajastatud sõiduki soetamine pangale. Riistvarahanked olid seotud serverite, võrguseadmete ja SWIFT-i turvamoodulite soetamisega. Tarkvarahangetest olid suuremad panga kontomooduli, panga tarkvaradevahelise andmevahetuse vahevara ning dokumendihaldussüsteemi arendustööd. Peamise osa põhivarasoe-tuste ettemaksust moodustavad EKPSi tarkvarasüsteemide arendustööde osamaksud. Inventarihangetest moodustasid peamise osa rahatöötlemisseadmete ja turvaseadmete soetused.

KIRJE 15 – MUUD FINANTSVARAD

Kirjel 15 kajastatakse Rahvusvaheliste Arvelduste Panga ja SWIFT-i aktsiad.

Eesti Pangal on Rahvusvaheliste Arvelduste Pangas 214 aktsiat (200 hääleõigusega aktsiat) soetus-maksumusega 217 118 eurot.

Vastavalt SWIFT-i põhikirja artiklile 10 toimub iga kolme aasta tagant SWIFT-i aktsiate ümberjagamine, mida kohaldatakse nii organisatsiooni aktsiaid omavatele kui ka mitteomavatele liikmetele. 2014. aastal jagas SWIFT aktsiad ümber proportsionaalselt aktsiaid omavate ja mitteomavate liikmete vahel vastavalt SWIFT-i võrguteenuste kasutamise teenustasudele. Eesti Pank kvalifitseerus SWIFT-i aktsionäriks, millega kaasnes kohustus osta 5 SWIFT-i aktsiat summas 17 150 eurot. Aktsiate ostutehing toimus 8. mail 2015.

KIRJE 16 - BILANSIVÄLISTE INSTRUMENTIDE ÜMBERHINDLUSEST TULENEVAD ERINEVUSED

Kirjel 16 kajastatakse aasta lõpuks lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi. Muutused tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse ümber bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel, võrreldes väärtusega eurodes, mis saadakse tehingute konverteerimisel vastava välisvääringu keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval.

Kirje hõlmab ka pooleliolevate intressimäära vahetustehingute ümberhindluskasumit.

KIRJE 17 - VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSTUD KULUD

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Intressitulu	18 349	9 422
Väärtpaberid	17 346	8 092
Rahapoliitika operatsioonid	438	80
Tuletistehingud	295	950
Eurosüsteemisesed saldod	260	291
Tähtajalised hoiused ja arvelduskontod	8	8
Laenud	2	1
Nõuded Finantsinspektsiooni vastu	839	656
Ettemakstud kulud	809	739
Muud nõuded	259	167
Kokku	20 256	10 984

KIRJE 18 - MITMESUGUSED MUUD VARAD

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Valuutavahetustehingud	6 698	4 616
Eesti Panga töötajate laenud	6 350	6 122
Numismaatilised Eesti krooni pangatähed ja mündid	932	935
Tuletistehingud	567	1 750
Muud	66	114
Kokku	14 613	13 537

Eesti Panga töötajatele on antud kinnisvaraga tagatud eluasemelaene maksimaalselt 30 aastaks. Enne 2012. aastat väljaantud eluasemelaenude intressimäär on krediitiasutustele makstav hoiustamise püsivõimaluse intressimäär, millele lisandub riskimarginaal, kuid kokku mitte üle intressimäära ülempiiri.

Hoiustamise püsivõimaluse intressimäär oli võrdne Euroopa Keskpanga hoiuseintressimääraga, mis 2015. aastal oli vahemikus -0,3 kuni -0,2% (2014. aastal vahemikus -0,2 kuni 0%). Intressimäära ülempiir on kahekordne Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär. Alates 2012. aastast välja antud eluasemelaenude intressimäär on kuue kuu EURIBOR, millele lisandub 0,5%, kuid kokku mitte üle intressimäära ülempiiri. Alates 2014. aasta juunikuust välja antud eluasemelaenude intressimäär on kuue kuu EURIBOR, millele lisandub 1,25%. Peale selle on antud õppelaene tähtajaga kuni kümme aastat ja intressimääraga 5%. Alates 2015. aasta 1. juulist lõpetati Eesti Panga töötajatele laenude andmine.

Kirjel kajastatakse aasta lõpuks lõpetamata valuutavahetustehingute saldod. Need tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse eurodesse ümber bilansipäeval kehtiva vastava valuuta keskmise kursi alusel, võrreldes seda euro väärtusega, millega tehingud esialgu kajastati.

KIRJE 19 – RINGLUSES OLEVAD PANGATÄHED

Kirje 19 kajastab Eesti Panga osa ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest (vt „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Eesti Panga tegelikult ringlusse lastud europangatähtede koguväärtus on väiksem kui pangatähtede jaotamise aluse kohaselt Eesti Pangale jaotatud europangatähtede väärtus. Erinevusest tulenev nõue kajastatakse kirjel 12.

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Europangatähed	1 058 419	922 423
Europangatähtede korrigeerimine	1 909 220	1 878 557
EKP pangatähed (8%)	-237 398	-224 056
Kokku	2 730 241	2 576 924

KIRJE 20 – ARVELDUSKONTOD (SH KOHUSTUSLIKU RESERVI KATMISEKS)

Kirjel 20 on kajastatud Eesti krediidiasutuste arvelduskontod Eesti Pangas. Krediidiasutuste arvelduskontodel kohustusliku reservi katmiseks hoitava raha eest makstav intress arvutatakse eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmäära kohaselt. Reservihoiuseid, mis ületavad nõutava kohustusliku reservi, tasustatakse nullprotsendilise või hoiustamise püsivõimaluse intressimääraga, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Hoiustamise püsivõimaluse intressimäär on võrdne Euroopa Keskpanga hoiuseintressimääraga, mis 2015. aastal oli vahemikus -0,3 kuni -0,2% (2014. aastal vahemikus -0,2 kuni 0%). 2015. aasta lõpu saldo oli tavapärasest suurem, kuna pangad hoiustasid aasta lõpul arvelduskontodele oluliselt suuremaid summasid. 2015. aastal oli krediidiasutuste arvelduskontode keskmine saldo 1 374 732 397 eurot (2014. aastal 249 181 383 eurot).

KIRJE 21 – HOIUSTAMISE PÜSIVÕIMALUS

Kirjel 21 kajastatakse eurosüsteemi hoiustamise püsivõimalus, mida Eesti krediidiasutused võivad kasutada üleõhoiustamiseks keskpangas ning mille eest makstakse eelnevalt kindlaks määratud intressi. Hoiustamise püsivõimaluse intressimäär on võrdne Euroopa Keskpanga hoiuseintressimääraga, mis 2015. aastal oli vahemikus -0,3 kuni -0,2% (2014. aastal vahemikus -0,2 kuni 0%).

KIRJE 22 - KOHUSTUSED EURODES TEISTE EUROALA RESIDENTIDE VASTU

Kirje 22 sisaldab peamiselt Eesti Pangas avatud Finantsinspektsiooni arvelduskonto saldot, millele arvestatakse intresse kord kuus arvelduskonto keskmise jäägi alusel vastavalt EONIA (euro overnight index average) intressimäärale.

KIRJE 23 - KOHUSTUSED EURODES EUROALAVÄLISTE RESIDENTIDE VASTU

Kirjel 23 kajastatakse euroalaväliste residentide hoiused eurodes.

KIRJE 24 - RAHVUSVAHELISE VALUUTAFONDI ARVESTUSÜHIKUTE (SDR) VASTASKIRJE

Kirjel 24 kajastatakse kohustus IMFi vastu, mis tuleneb IMFi 2009. aasta 7. augusti otsusest suurendada kõigile liikmesriikidele suunatud SDRide emissiooni. Eesmärk oli liikmesriikide välisreserve toetades suurendada ülemaailmset likviidsust. SDRide jagamise tulemusena sai Eesti 61 965 241 SDRi (vt kirje 2 „Nõuded Rahvusvahelise Valuutafondi vastu“).

KIRJE 25 - VIITVÕLAD JA ETTEMAKSTUD TULUD

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Tasumata arved	1 072	655
Maksukohustused	902	792
Väljamaksmata töötasu	643	584
Intressikulu	505	1 071
Tuletistehingud	487	1 054
Krediitiasutuste hoiused	11	11
SDRi emissioon	7	6
Puhkusereserv	457	461
Muud kohustused	178	106
Kokku	3 757	3 669

KIRJE 26 - MITMESUGUSED MUUD KOHUSTUSED

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Euromündid	41 445	37 776
Eesti krooni pangatähed	39 695	40 409
Eesti krooni mündid	7 466	7 473
Valuutaforvardtehingud	355	1 315
Eesti Panga töötajate laenud	15	61
Tuletistehingud	0	440
Lisatagatise nõudega laenud	0	9
Muud kohustused	35	546
Kokku	89 011	88 029

Eesti krooni pangatähti ja münte saab panga muuseumis eurodeks vahetada tähtajatult piiramatus koguses ja keskkursiga 1 EUR = 15,6466 EEK.

2014. aastal kajastati muude kohustuste all peamiselt Finantsinspeksioonile laekunud järelevalvetasud.

Kirjel kajastatakse aasta lõpuks lõpetamata valuutaforvardite saldod. Need tulenevad sellest, et tehingud hinnatakse eurodesse ümber bilansipäeval kehtiva vastava valuuta keskmise kursi alusel, võrreldes seda euro väärtusega, millega tehingud esialgu kajastati.

KIRJE 27 - ERALDISED

Kirjel 27 kajastatakse üldine riskieraldis. Üldise riskieraldise moodustamise eesmärk on katta rahapoliitiliste operatsioonide ja investeerimisvarade finantsriskid eraldistega, võttes aluseks *Value at Risk* meetodil 95% tõenäosusega leitud riskihinnangu. 31.12.2015 seisuga on selle meetodi abil leitud Eesti Panga rahapoliitiliste operatsioonide ja investeerimisvarade riski suuruseks 30 miljonit eurot. Seetõttu on 31.12.2015 seisuga täiendava riskieraldise suurus 4,0 miljonit eurot (31.12.2014 seisuga 7,7 miljonit eurot) ning eraldise suurus kasvas 30 miljoni euroni.

KIRJE 28 - ÜMBERHINDLUSKONTOD

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Välisvaluuta	6 642	5 639
Väärtpaberid	3 016	7 533
Kuld	842	962
Aktsiad	0	8 668
Tuletistehingud	0	355
Kokku	10 500	23 157

Ümberhindluskontodel kajastatakse varade ja kohustuste realiseerimata tuludest tulenevad ümberhindlusreservid.

Aasta lõpu realiseerimata kulu kajastatakse tulude-kulude aruandes kuluna real „Finantsvarade allahindlused”.

KIRJE 29 - KAPITAL JA RESERVID

Kapitali ja reservide muutused 2015. aastal on esitatud alljärgnevas tabelis.

tuhat eurot

	31.12.2015	2014. aasta kasumi jaotus	31.12.2014
Põhikapital	100 000	0	100 000
Reservkapital	100 000	9 571	90 429
Erireserv	214 314	3 214	211 100
Kokku	414 314	12 785	401 529

Eesti Panga seaduse § 30 kohaselt eraldatakse vähemalt 25% aastakasumist nii põhi- kui ka reservkapitali suurendamiseks. Pärast nimetatud eraldiste tegemist võidakse osa kasumist Eesti Panga nõukogu otsuse alusel eraldada sihtkapitalide ja -fondide moodustamiseks ning täiendamiseks. Kasumi ülejäänud osa kantakse riigieelarvesse. Erireservi suurendatakse eraldistega kasumist Eesti Panga seaduse § 30 kohaselt ja muudest allikatest, mis ei ole seaduse ja põhikirjaga keelatud. Eesti Panga põhikirja § 46 kohaselt kasutatakse erireservi panga kahjumi katmiseks esimeses järjekorras.

TULUDE-KULUDE ARUANDE LISA

KIRJE 30 - PUHAS INTRESSITULU

tuhat eurot

	2015	2014
Puhas intressitulu	14 866	18 598
Intressitulu	49 844	39 224
Eurosüsteemisesed saldod	20 273	15 134
Tuletistehingud	18 076	11 038
Väärtpaberid	11 393	12 870
Arvelduskontod	43	67
Tähtajalised hoised	22	4
Eesti Panga töötajate laenud	17	24
Pöördrepitehingud	12	84
Hoised	8	3
Intressikulu	-34 978	-20 626
Tuletistehingud	-20 971	-12 067
Eurosüsteemisesed saldod	-7 185	-947
Väärtpaberid	-6 689	-7 419
Repitehingud	-79	-124
Arvelduskontod	-54	-69

tuhat eurot

	2015	2014
Eurosüsteemisesed intressitulud	20 273	15 134
Rahapoliitilised operatsioonid	18 921	11 763
TARGET2	733	1 916
Pangatähtede jaotamine eurosüsteemis	571	1 295
Välisvaluutareservide ülekandmine	48	157
Rahatulu	0	3
Eurosüsteemisesed intressikulud	-7 185	-947
Rahapoliitilised operatsioonid	-7 108	-710
Kohustuslikud reservid	-77	-237

KIRJE 31 – FINANTSTEHINGUTE, ALLAHINDLUSTE JA RISKIERALDISTE PUHASTULEM

tuhat eurot

	2015	2014
Finantstehingute, allahindluste ja riskieraldiste puhastulem	17 184	-768
Realiseeritud kasum finantstehingutest	24 546	7 365
Aktsiad	11 246	0
Valuutakursi tulud	7 681	3 209
Väärtpaberid	6 205	5 256
Tuletistehingud	-186	-611
Finantsvarahalduse kulu	-400	-489
Finantsvarade allahindlused	-3 362	-433
Aktsiad	-2 745	0
Väärtpaberid	-445	-18
Valuutakursi allahindlus	-147	-44
Tuletistehingud	-22	-373
Laenuportfelli allahindluse netomuutus	-3	2
Eraldised valuutakursi-, intressimäära- ja krediidiriski katmiseks	-4 000	-7 700

KIRJE 32 – PUHASTULU TEHINGUTASUDEST JA MUUDEST TASUDEST

tuhat eurot

	2015	2014
Puhastulu tehingutasudest ja muudest tasudest	-8	71
Tulu tehingutasudest ja muudest tasudest	117	170
Arveldusteeninduse tulud	100	166
Trahvid, viivised ja muud tasud	17	4
Kulu tehingutasudest ja muudest tasudest	-125	-99
Komisjonitasud	-118	-82
TARGET2 kulud	-5	-15
Muud tasud	-2	-2

KIRJE 33 – TULU AKTSIALELT JA OSALUSTELT

tuhat eurot

	2015	2014
Tulu aktsiatelt ja osalustelt	2 852	3 326
EKP kasumi vahejaotus	2 224	2 316
EKP kasumi jaotamine	408	155
Dividendid investeringutelt	152	793
Rahvusvaheliste Arvelduste Panga dividendid	61	52
Dividendid osalusest IMFis	7	10

See kirje hõlmab peamiselt Eesti Pangale jaotatud Euroopa Keskpanka tulu europangatähtedelt ning väärtpaberituruprogrammi, kaetud võlakirjade kolmanda ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames ostetud võlakirjadelt (vt „Euroopa Keskpanka kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

KIRJE 34 - RAHATULU PUHASTULEM

tuhat eurot

	2015	2014
Rahatulu puhastulem	11 183	11 991
Rahatulu ümberjaotamine	11 214	11 832
Eesti Panga kogutud rahatulu	-13 384	-15 573
Eesti Pangale jaotatud rahatulu	24 598	27 405
Eelmiste aastate rahatulu korrigeerimine	-31	159

Eurosüsteemi riikide keskpankade 2015. aastal kogutud rahatulu puhastulem oli kokku 8 980 639 752 eurot, mis sisaldab ka Eesti Panga osa. Eurosüsteemi kogutud rahatulu jaotatakse riikide keskpankadele nende osa kohaselt EKP kapitali märkimise aluses. Eesti Panga 13 383 650 euro ulatuses kogutud rahatulu ja Eesti Pangale jaotatud 24 597 676 euro suuruse rahatulu erinevusest tekkis netotulemina 11 214 027 euro ulatuses rahatulu.

Eurosüsteemi iga riigi keskpanga rahatulu tekib riigi keskpanga märgitud varade tegelikust aastatulust, millest on maha arvatud kulud kohustuste baasi kuuluvatelt kohustustelt.

Märgitud varad koosnevad järgmistest kirjetest: rahapoliitiliste operatsioonidega seotud laenud eurodes euroala krediidiasutustele, rahapoliitilisel eesmärgil hoitavad väärtpaberid, EKP-le välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed nõuded, eurosüsteemisesed netonõuded seoses TARGET2 tehingutega, eurosüsteemisesed netonõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis, rohkem kui 1-aastase tähtajaga rahapoliitiliste tehingute kvartali lõpus kajastatud kogutud intressinõue, piiratud kogus riikide keskpankade kullavarudest võrdeliselt nende EKP kapitali sisse makstud osadega.

Kohustuste baas koosneb põhiliselt järgmistest kirjetest: ringluses olevad pangatähed, rahapoliitiliste operatsioonidega seotud kohustused eurodes euroala krediidiasutuste vastu, eurosüsteemisesed netokohustused seoses TARGET2 tehingutega, eurosüsteemisesed netokohustused seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis, rohkem kui üheaastase tähtajaga rahapoliitiliste tehingute kvartali lõpus kajastatud kogutud intressikohustus. Kohustuste baasi kuuluvatelt kohustustelt makstav intress arvatakse kogutavast rahatulust maha.

Kulda ei peeta tuluallikaks. Koosõlas EKP 2. juuli 2009. aasta otsusega (EKP/2009/16) tagatud võlakirjade ostu kava rakendamise kohta, 3. novembri 2011. aasta otsusega (EKP/2011/17) teise tagatud võlakirjade ostukava rakendamise kohta ja 4. märtsi 2015. aasta otsusega (EKP/2015/10) avaliku sektori väärtpaberite ostukava kohta võetakse rahapoliitika eesmärgil hoitavatest väärtpaberitest saadav tulu arvesse eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmäära kohaselt.

Kui riigi keskpanga märgitud varade väärtus ületab kohustuste baasi väärtust või jääb sellele alla, siis erinevuse tasakaalustamiseks korrutatakse saadud tulemus iga päev eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseima kehtiva intressi piirmääraga ning arvestatakse rahatulu jaotamisel aasta jooksul saadud tuluna või kuluna.

KIRJE 35 - MUUD TULUD

tuhat eurot

	2015	2014
Muud tulud	1 055	1 096
Finantsjärelevalve hüvitatavad kulud	679	623
Meenemüntide ning numismaatiliste toodete müügitulu	187	293
Varahalduse tulu	148	140
Renditulu	25	26
Muud tulud	16	14

Finantsinspektsiooni ja Eesti Panga koostööprotokolli kohaselt tasub inspektsioon Eesti Pangale osutatud tugiteenuste eest iga kuu 100% tugiteenuste maksumusest. Eesti Pank osutab Finantsinspektsioonile infotehnoloogia-, raamatupidamis- ning kinnisvara- ja haldusteenust. Inspektsioon hüvitab neile soetatud pöhvvara amortisatsioonikulu.

Varahalduse tuludes kajastatakse Eesti Pangale makstav teenustasu Tagatisfondi vahendite investeerimise eest. Rendituludes kajastatakse Eesti Panga koolituskeskuse renditulud.

KIRJE 36 - MUUD KULUD

Kirjel 36 kajastati 2014. aastal eelmiste perioodide kulu, mis selgus peale 2013. aasta majandusaasta sulgemist.

KIRJE 37 - PERSONALIKULU

tuhat eurot

	2015	2014
Personalikulu	-8 635	-8 405
Töötasu	-6 345	-6 181
Sotsiaalmaks	-2 124	-2 066
Hüvitised ja soodustused	-116	-100
Töötuskindlustusmaks	-50	-58

Hüvitiste ja soodustuste kuludes kajastatakse pensionihüvitised ja koolituskeskuse ruumide rendi soodushinnalt arvestatava erisoodustusmaksu kulu.

Eesti Panga töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale oli 2015. aastal 232,1 töötajat (2014. aastal 231,3 töötajat).

KIRJE 38 – HALDUSKULU

tuhat eurot

	2015	2014
Halduskulu	-4 886	-4 862
Infotehnoloogia hoolduskulu	-1 631	-1 575
Kinnisvara remondi- ja halduskulu	-902	-931
Finantsvara halduskulu	-812	-872
Lähetuskulu	-416	-446
Avalike suhete ja trükiste kulu	-299	-257
Koolituskulu	-208	-170
Bürookulud	-145	-140
Majandusuuringute kulu	-109	-80
Välisesindaja kulu	-100	-94
Side- ja transpordikulu	-53	-64
Õigusteeninduse, -ekspertiisi ja kohtukulu	-8	-47
Muud halduskulud	-203	-186

Finantsvara halduskuludes kajastatakse turuinfo ostukulu, välisarvelduste teenustasu ja kulu ning välis-reservide haldustasu.

Avalike suhete ja trükiste kuludes kajastatakse avalike ürituste kulu, trükiste kulu, infoagentuuride, avaliku veebi ja sidusandmebaaside kulu, avalikkussuhete uuringute ja teabekampaaniate kulu ning panga muuseumi kulu.

Lähetuskuludes kajastatakse töölähetusi Eesti Panga esindamisel ja koostöös rahvusvaheliste organisatsioonide ning finantsasutustega. 2015. aastal toimus 747 lähetust (2014. aastal 764 lähetust).

KIRJE 39 – PANGATÄHTEDE TOOTMISE TEENUSED

Eesti Pank osaleb koostöös teiste euroala keskpankadega europangatähtede tootmises. Igal aastal tuleb toota euroala riikidele Euroopa Keskpanga nõukogu määratav sularahakogus. Eesti Pank hankis europangatähed ühishankega koostöös euroala seitsme teise keskpangaga. Hanke alusel toodeti 10euro-seid pangatähti, mis suunati eurosüsteemi ühistesse varudesse.

KIRJE 40 – MUUD PÕHITEGEVUSKULUD

tuhat eurot

	2015	2014
Muud põhitegevuskulud	-916	-439
Müntide valmistamine	-426	0
Meenemüntide ja numismaatiliste toodete valmistamine	-218	-154
Sularaharingluse korraldamine	-96	-92
Muud kulud	-176	-193

KIRJE 41 – TULETISTEHINGUD

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Valuutavahetus- ja forvardtehingud		
Nõuded	357 966	385 260
Kohustused	-359 000	-392 075
Intressimäära futuuri lepinguline väärtus		
Ost	37 592	95 740
Müük	-304 606	-305 888
Intressimäära vahetustehingute lepinguline väärtus	4 353	25 772
Intressimäära optioonide lepinguline väärtus		
Ost	0	1 685 034
Müük	0	-1 698 953

KIRJE 42 – TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

tuhat eurot

	31.12.2015	31.12.2014
Tingimuslikud kohustused	1 941	1 548
Lepingulised kohustused sularaha valmistamiseks	1 272	948
Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiate 75%ne sissemaksmata osa	669	600

Pangatähtede ja müntide valmistamine

2015. aasta lõpul ulatusid Eesti Panga lepingulised kohustused 2016. aastal europangatähtede valmistamiseks 1 272 tuhande euroni.

Rahvusvaheliste Arvelduste Pank

Alates 1930. aastast eksisteerib tinglik kohustus Rahvusvaheliste Arvelduste Panga vastu, mis tähendab 75% suurust sisse maksmata osa Šveitsi kuldfrankides nomineeritud Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiate eest, mille summa oli bilansipäeval 668 741 eurot (vt kirje 15 „Muud finantsvarad“).

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Panga nõukogule:

Oleme auditeerinud Eesti Panga raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb bilansist seisuga 31. detsember 2015, antud kuupäeval lõppenud aruandeaasta kohta koostatud tulude-kulude aruandest ja oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõttest ja muudest selgitavatest lisadest.

Juhatusse vastutus raamatupidamise aastaaruande koostamise eest

Juhatus vastutab nimetatud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse eest kooskõlas Euroopa Keskpanga nõukogu poolt 11. novembril 2010 kehtestatud juhendi ECB/2010/20 (muudetud) ja 15. detsembril 2014 kehtestatud juhendi ECB/2014/56 ning Eesti Panga seadusega ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me järgime eetikanõudeid ning planeerime ja viime auditi läbi saamaks põhjendatud kindlust asjaolule, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu.

Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnahtajate ja avalikustatud informatsiooni kohta. Sooritatavad auditi protseduurid sõltuvad vandeauditiitori hinnangutest, sealhulgas hinnangust riskile, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada olulisi vigu, mis tulenevad pettusest või eksimusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida asjakohaseid auditi protseduure, võtab vandeauditiitor arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglase esitusviisi tagamiseks ettevõttes juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid ei anna hinnangut selle toimivuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja juhatuse poolt antud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt Eesti Panga finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015 ja aruandeaasta majandustulemust kooskõlas Euroopa Keskpanga nõukogu poolt 11. novembril 2010 kehtestatud juhendi ECB/2010/20 (muudetud) ja 15. detsembril 2014 kehtestatud juhendi ECB/2014/56 ning Eesti Panga seadusega.

14. märts 2016

Veiko Hintsov
Vandeauditiitor nr 328
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Deloitte tähistab ühte või mitut Deloitte Touche Tohmatsu't, mis on UK piiratud vastutusega äriühing ja selle liikmesfirmade võrgustikku, kus iga liikmesfirma on juriidiliselt eraldiseisev ja sõltumatu ettevõtte. Deloitte Touche Tohmatsu ja tema liikmesfirmade juriidilise struktuuri detailset kirjeldust vaata www.deloitte.ee.